

**SAMAPALKKAISUUSOHJELMAN SEURANTALUKUJA JA MUITA NAISTEN JA
MIESTEN TYÖMARKKINATILANNETTA KUVAAVIA LUKUJA****Palkkaero****Naisten ansioiden osuus miesten ansioista sektoreittain 2004–2011, prosenttia**

Vuosi	Yksityinen	Kunta	Valtio	Kaikki
2004	81,1	84,7	81,3	80,5
2005	82,2	83,5	81,9	80,7
2006	82,3	83,2	82,0	80,9
2007	82,2	83,2	83,1	81,0
2008	82,4	83,4	83,8	81,2
2009	84,3	84,1	83,7	81,8
2010	(84,7) 83,6	(84,4) 85,1	(84,2) 84,4	(81,8) 82,8
2011	(84,5) 83,9	(84,3) 85,4	(84,8) 85,6	(81,7) 83,2
2012*	83,9	85,4	86,0	83,1

Säännöllisen työajan kuukausikeskiansiot, Tilastokeskus, Ansiotasoindeksi.

Kaikkia palkansaajia koskevaa lukua ei lasketa suoraan eri sektoreiden luvuista, sillä kokonaispalkkaeroon (kaikki palkansaajat huomioivaan) vaikuttavat palkansaajanaisten ja -miesten lukumäärä eri sektoreilla. Toisin sanoen pienipalkkaisten naisten suuri lukumäärä suurentaa myös keskimääräistä palkkaeroa.

*Vuoden 2012 luvut ovat ennakkollisia. Lopulliset luvut ovat saatavilla elokuussa.

Muutos ansiotasoindeksissä

Ansiotasoindeksi on kokoaikaisten palkansaajien säännölliseltä työajalta maksettavien ansioiden kehitystä mittaava indeksi, joka sisältää tulospalkkiot ja sopimuksiin perustuvat kertaerät. Keskiansioista ei ole vähennetty veroja eikä työntekijän sosiaaliturvamaksuja.

Ansiotasoindeksi on vuodesta 1975 lähtien uudistettu viiden vuoden välein vastaamaan toimiala- ja palkansaajaryhmärakenteessa tapahtuneita muutoksia. Uusissa indekseissä ATI 2010=100 ja SANI 2010=100 painorakenne vastaa vuoden 2010 palkkasummia ja palkansaajaryhmäjako on uudistettu vastaamaan työnantajajärjestöjen palkka-aineistoja ja Tilastokeskuksen oman otoksen toimialarakennetta.

Keskiansioiden laskenta on uudistettu siten, että niitä ei enää lasketa indeksin perussarjoista, vaan laskenta tapahtuu suoraan palkkatilastojen kaikkia palkansaajia koskevista tiedoista korotuskertoimet huomioiden. Korotuskertoimia käytetään, jotta esim. pienistä yrityksistä saatavat ansiotiedot vastaavat paremmin niiden edustavuutta työmarkkinakentässä. Siten 2010=100 indeksin keskiansiot vastaavat entistä tarkemmin alakohtaisissa palkkatilastossa julkaistavia keskiansioita.

Tämä ansiotasoindeksin muutos heijastuu myös tarkennuksina Samapalkkaisuusohjelman seuraamaan mittariin *naisten ansioiden osuus miesten ansioista*. Luvut vuosilta 2010–2011 on tarkennettu vastaamaan nykyistä laskentatapaa. Nämä tarkennetut luvut on esitetty oheisessa taulukossa lihavoituina.

Segregaatio

Tasa-ammateissa (naisia/miehiä 40–59 prosenttia työskentelevistä) työskentelevien osuus kaikista palkansaajista 2004, 2006, 2008 ja 2010, prosenttia

Vuosi	Kaikki palkansaajat, lkm	Miehet/naiset tasa-ammateissa, lkm	Tasa-ammateissa työskentelevien osuus, %
2004	2 026 159	274 080	13,53
2006	2 074 629	273 477	13,18
2008	2 137 027	290 326	13,59
2010	2 085 779	264 819	12,70

Lähde: Työssäkäyntitilasto (kokonaistilasto vakinaisesti maassa asuvista, sisältää toimialoittaiset työpaikkatiedot), Tilastokeskus

Vuoden 2011 ammattitiedot julkistetaan 6.11.2013, jonka jälkeen tietoja tasa-ammateissa työskentelevien määrästä voi tiedustella.

Työllisyys

Naisten **työllisyysaste** nousi vuonna 2012 0,7 prosenttiyksikköä 68,1 prosenttiin, mutta miesten työllisyysaste säilyi ennallaan 69,8 prosentissa. Vuonna 2011 miesten työllisyysaste oli 69,8 prosenttia ja naisten 67,4 prosenttia ja sinä vuonna miesten työllisyysaste nousi 1,1 prosenttiyksikköä ja naisten 0,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2010. Vuonna 2009 työllisten miesten määrä laski jyrkästi, mutta kääntyi vuonna 2010 hienoiseen nousuun. Vuonna 2012 naisten **työttömyysaste** oli 7,1 prosenttia ja säilyi ennallaan, mutta miesten työttömyysaste laski 0,1 prosenttiyksikköä vuodesta 2011 8,3 prosenttiin. (Työvoimatutkimus, Tilastokeskus).

Määräaikaisuus

Vuonna 2012 palkansaajien kaikista työsuhteista 84 prosenttia oli jatkuvia ja 16 prosenttia **määräaikaisia**. Osuudet olivat samoja kuin kahtena edellisellä vuonna. Vuosina 2011 ja 2012 määräaikaisten osuus naispalkansaajista oli 18,4 ja miespalkansaajista 12,8 prosenttia. Määräaikaisista palkansaajista oli naisia 202 000 vuosina 2011 ja 2012. Heistä miehiä oli 135 000 vuonna 2011 ja 134 000 vuonna 2012. Miespalkansaajien määräaikaisten työsuhteiden määrä ja osuus kasvoivat hieman vuonna 2011. Naisten ja miesten välillä on ollut selkeä ero sen suhteen, onko uusi työsuhde määräaikainen vai jatkuva. Tilanne on pysynyt samanlaisena vuodesta 1997, josta vertailukelpoinen aika-sarja alkaa. Vuonna 2012 naisten uusista työsuhteista määräaikaisia oli 59 prosenttia ja miesten 46 prosenttia. Naisten kohdalla tämä tarkoittaa, että osuus kasvoi prosenttiyksikön verran vuodesta 2011, mutta miesten osalta muutosta ei tapahtunut. (Työvoimatutkimus, Tilastokeskus).

Määräaikaisten osuus kaikista palkansaajista 2004–2011, prosentteina

Vuosi	Naiset	Miehet	Yhteensä
2004*	19,6	12,7	16,2
2005*	20,0	12,9	16,5
2006*	20,0	12,7	16,4
2007*	19,4	12,4	16,0
2008*	18,8	11,3	15,1
2009	18,4	10,6	14,6
2010*	18,6	12,5	15,6
2011*	18,5	12,8	15,7
2012	18,4	12,8	15,7

Luvut sisältävät sekä määräaikaiset osa-aikatyön että koko-aikatyön tekijät.

Lähde: Työvoimatutkimus, Tilastokeskus

*Luvut päivitetty vuosien 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2010 ja 2011 osalta toukokuussa 2013.

Määräaikaisten osuus kaikista palkansaajista ikäryhmittäin, prosentteina

2011

Ikäryhmä	Naiset	Miehet	Yhteensä
15–24	45,4	41,4	43,5
25–34	26,8	15,6	20,8
35–44*	15,2	6,9	11,0
45–54*	10,3	5,9	8,2
55–64	7,1	6,3	6,7

*Luvut päivitetty ikäryhmien 35–44 ja 45–54 osalta toukokuussa 2013.

2012

Ikäryhmä	Naiset	Miehet	Yhteensä
15–24	45,2	38,8	42,1
25–34	26,7	15,5	20,7
35–44	14,2	7,1	10,6
45–54	10,6	6,2	8,6
55–64	7,4	6,4	7,0

Luvut sisältävät sekä määräaikaiset osa-aikatyön että koko-aikatyön tekijät.

Lähde: Työvoimatutkimus, Tilastokeskus

Vuokratyö

Vuonna 2012 **vuokratöitä** tekeviä oli noin 27 000, joista naisten osuus oli 47,6 prosenttia. Vuonna 2011 **vuokratyötä** teki keskimäärin 28 000 henkeä eli saman verran kuin vuonna 2010. Vuokratyöntekijöistä noin puolet oli naisia vuonna 2011. Vuokratyöntekijöiden osuus palkansaajista oli vain prosentin verran vuonna 2012. (Työvoimatutkimus, Tilastokeskus).

Vuokratyön (työskentely työvoimaa välittävän tai vuokraavan yrityksen kautta) tekijöiden lukumäärä ja jakautuminen sukupuolen mukaan 2008–2011

Vuosi	Yhteensä, lkm	Naisia, %	Miehiä, %
2008*	32 000	50,6	49,4
2009*	23 000	56,6	43,4
2010*	29 000	48,1	51,9
2011	28 000	49,2	50,8
2012	27 000	47,6	52,4

Lähde: Työvoimatutkimus, Tilastokeskus

*Luvut päivitetty vuosien 2008, 2009 ja 2010 osalta toukokuussa 2013.

Työurat

Miesten **työurat** ovat lyhentyneet ja naisten pidentyneet. Vuonna 2010 naisten **työuraodote** (18-vuotiaan työvuosien odotearvo) oli vuotta pidempi kuin miehillä (Naiset 33 ja miehet 32 vuotta), huolimatta siitä, että hoitovapaat lyhensivät naisten työuraa keskimäärin 1,2 vuodella (Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus).

Vanhempainvapaa

Äitien ja isien osuus kaikista korvatuista vanhempainpäivärahapäivistä 2006–2011, prosentteina

Vuosi	Äidit	Isät
2006	94,3	5,7
2007	93,9	6,1
2008	93,4	6,6
2009	93,3	6,7
2010	92,9	7,1
2011	91,7	8,3
2012	91,3	8,7

Vanhempainraha maksetaan 105 ensimmäiseltä arkipäivältä äidille (äitiysraha). Seuraavilta 158 arkipäivältä maksettava vanhempainraha voidaan maksaa joko äidille tai isälle.

Lähde: KELA

Vuonna 2012 vanhempainpäivärahaa maksettiin 101 835 äidille ja 60 470 isälle. Päivärahaa saaneiden isien määrä kasvoi 2,8 prosenttia edellisvuodesta, mutta äitien määrä väheni hieman. Vuonna 2012 keskimääräinen äideille maksettu vanhempainpäivärahan päiväkorvaus oli 58,7 euroa ja isille maksettu 81,4 euroa (Kelasto, Kela). Vuoden 2011 aikana vanhempainpäivärahaa sai 102 845 äitiä ja 58 808 isää. Keskimääräinen vuonna 2011 äideille maksettu vanhempainpäivärahan päiväkorvaus oli 57,1 euroa, isille maksettu 79,9 euroa. (Kelan lapsiperhe-etutilasto 2011). Äitien keskimääräisen päiväkorvauksen osuus oli 71,5 prosenttia isien päiväkorvauksesta vuonna 2012.

Lisätietoa:

Ansiotasoindeksi, Tilastokeskus.

Kelan lapsiperhe-etuustilasto 2011. Kansaneläkelaitos, tilastoryhmä.

Kelasto-tilastotietokanta, Kela.

Myrskylä, Pekka: 30 vuotta työelämää, 50 vuotta muuta, Tieto & trendit 6/2012.

Työvoimatutkimus. Aikasarjatiedot 2002–2012, Työllisyys ja työttömyys vuonna 2011 ja 2012. Helsinki, Tilastokeskus.

Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus.

